

עבירת שימוש ברכב ללא רשות (שבל"ר)

עבירת שימוש ברכב ללא רשות (שבל"ר ונטישה במקום אחר), אשר בלשון סלנג קרויה "לפלח את האוטו", הינה עבירה נפוצה שמהותה בעצם השימוש ברכב ללא רשות בעליו החוקי. המדובר באחת העבירות החמורות בדיני התעבורה הגובלת בעבירה של גניבת רכב. בעוד שבעבירת גניבת רכב אין כל כוונה להחזיר את הרכב, בעבירת שבל"ר המטרה הינה להשתמש ברכב ולהחזירו לבעליו או לחילופין לנטוש אותו במקום אחר. עו"ד אסף דוק מסביר על יסודות עבירת השימוש ברכב ללא רשות ומרכיביה.

מהי עבירת השימוש ברכב ללא רשות בעליו?

מדובר בעבירה המשיקה לעבירת הגניבה הקלאסית אולם קיימת הבחנה חשובה בין השניים. במקרה של גניבה, לקיחת הרכב נעשית מתוך מטרה שלא להחזיר את הרכב לבעליו. במקרה של שימוש ברכב ללא רשות, המטרה של העבריין לכאורה היא להשתמש ברכב ובסופו של דבר, להחזירו לבעליו. גם אם לעובר העבירה נדמה כי לקח את הרכב של קרוב משפחה לעשות סיבוב ולכן אין סיכוי שיעשו לו מזה סיפור, יווכח להפתעתו כי המדובר בעבירה חמורה. במרבית המקרים העונש כאשר העבירה נעשתה בנסיבות מקלות לא ייפחת מפסילה בפועל מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה של שישה חודשים שהיא למעשה פסילת המינימום (וזאת רק במקרה שהיה לנהג רישיון נהיגה בתוקף).

חוק העונשין קובע בסעיף 413ג כך: הנוהג, משתמש או מעביר ממקום למקום, רכב ללא רשות מבעליו, ונוטש אותו במקום ממנו נלקח או בסמוך אליו, דינו - מאסר שלוש שנים; עושה כן ונוטש את הרכב בכל מקום אחר, דינו - מאסר חמש שנים.

מלשון סעיף 413ג רישא עולה, שעל המאשימה להוכיח שהנאשם נהג באופנוע ללא רשות המתלונן, ובנוסף על המאשימה להוכיח שהנאשם נטש את האופנוע במקום ממנו נלקח או בסמוך אליו. המילה "נטש" מוגדרת במילון אברהם אבן שושן (המילון החדש בשמונה כרכים, עמוד 1662): "עזב, זנח, הניח בלא השגחה או טיפול".

עבירת שימוש ברכב ללא רשות מבחינה בין 3 מצבים עיקריים:

1. כאשר השימוש ברכב ללא רשות נעשה תחת נסיבות בהן העבריין לכאורה נהג ללא רישיון נהיגה בתוקף וללא רשות הבעלים- העונש הינו פסילת מינימום של רישיון הנהיגה למשך 3 שנים בנוסף לכל עונש אחר שיטיל בית המשפט. במקרה זה אין המדובר בנהיגה ללא רישיון בתוקף בשל אי חידוש מסיבות טכניות (הדברים האמורים לא יחולו על אדם שתוקף רישיונו פקע במהלך שנה אחת קודם לביצוע העבירה בשל אי-תשלום אגרת רישיון), אלא בנסיבות יותר מהותיות כתוצאה משלילה או כאשר המדובר בקטין.

2. כאשר השימוש ברכב ללא רשות נעשה תחת נסיבות בהן העבריין לכאורה נהג כשברשותו רישיון נהיגה בתוקף וללא רשות הבעלים- העונש הינו בדרך כלל פסילת מינימום של 6 חודשים כאמור לעיל.

3. אדם שהרשה לאדם אחר לנהוג ברכב שבבעלותו או בחזקתו תחת נסיבות בהן ידוע לו כי זה שנוהג ברכב אינו מחזיק ברישיון נהיגה בתוקף (מקרים מסוג ה- "תן לי לעשות סיבוב קטן"), מדובר בעבירת התרת נהיגה שהעונש במקרה זה הינו מאסר בפועל לתקופה של מינימום 3 שנים, אם מדובר בנהג קטין שאינו יכול לקבל רישיון נהיגה - מאסר חמש שנים עם או בלי קנס. בנוסף - פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של מינימום 3 שנים. בנסיבות מיוחדות, עם נימוקים שיפרש בפסק-דינו, יכול בית המשפט לפסוק להסתפק במאסר על תנאי. עבירה זו חמורה משום שהנהג שלא הוציא רישיון נהיגה על אותו סוג רכב, אינו מוסמך ואינו שולט ברכב. המדובר בעבירה המסכנת באופן מהותי ואמיתי את שלומו ואת שלום הציבור בכללותו. בנוסף, מקרים רבים של שבל"ר מתרחשים במסגרת המשפחתית כאשר הילד מחליט לקחת את הרכב של ההורים "לסיבוב". סעיף זה נקבע על רקע ההגנה

שקטינים קיבלו מהוריהם כאשר האחרונים טענו כי נתנו את רכבם ברשות כאשר לא כך הדברים ארעו בפועל. הענישה המכבידה מונעת למכביר טענות הגנה שקריות מסוג זה.

כאשר נושא השימוש ללא רשות עולה בהקשר הביטוחי, אין לקבל את הגדרת הגניבה המצומצמת יותר המופיעה בחוק העונשין כהגדרה התקפה לצורך המילה "גניבה" המופיעה בפוליסות הביטוח. זאת מכיוון שחוזה ביטוח הנו פעולה מתחום החוזים, ולא מהתחום הפלילי. יש לתת את הדעת לדעתם של הצדדים ולכוונותיהם בעת חתימת החוזה ובנוסף על פי הכלל שאת החוזה מפרשים באופן מחמיר יותר עם מנסחו, קרי חברת הביטוח. לאור זאת, במרבית המקרים שימוש ללא רשות ברכב ייחשב לגניבה בהקשר הביטוחי ולכן יתאפשר כיסוי לנזקים שנגרמו במסגרת השימוש הנ"ל, אלא אם כן נכתב במפורש אחרת בפוליסה.

זומנת לחקירה פלילית או הוגש נגדך כתב אישום בגין שימוש ברכב ללא רשות בעליו?

אתה זקוק לעורך דין המתמחה בתחום עבירות התעבורה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה המשטרתית ובין אם זה בכותלי בית המשפט. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות וכן גניבת רכב מזה תקופה ארוכה ובכך שומרים נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה זומנתם לחקירה או הוגש נגדכם כתב אישום בגין שימוש ברכב ללא רשות בעליו החוקי פנו ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאירו פרטים ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.